

Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti, (bundan sonra 'Akit Taraflar' olarak anılacaktır.)
Özellikle bir Akit Tarafın yatırımlarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,
Bu gibi yatırımlara uygulanacak muameleyle ilişkin anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını canlandıracağını kabul ederek,
Yatırımlar için istikrarlı bir ortam ve ekonomik kaynakların etkin ve tam kullanımının sağlanması için, yatırımlara adil ve eşit muamele edilmesi gerektiğinde mutabık kalarak, ve
Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunması ile ilgili bir anlaşmanın ihdasına karar vermiş olarak,
Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
ÇEK CUMHURİYETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASI
ANLAŞMASI

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) her bir Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatına göre vatandaşları sayılan gerçek kişiler,

(b) her bir Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş ve merkezi o Akit Tarafın ülkesinde bulunan şirketleri, firmaları veya iş ortaklıkları gibi tüzel kişileri ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, Uluslararası Para Fonu'nun tanımlaması çerçevesinde, ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın kanun ve mevzuatına uygun olmak koşuluyla, bir Akit Tarafın yatırımcısının diğer Akit Tarafın ülkesinde yaptığı doğrudan yatırımları ifade eder ve sınırlayıcı olmayacak şekilde, her türlü mal varlığımı ve özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) bir şirketteki hisseler ve şirket tahvilleri ve şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli,

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar,

(c) taşınır ve taşınmaz mallar ve ipotek, tedbir, rehin gibi diğer haklar,

(d) patent ve ticari marka, ticari isim, teknik yöntem, sınav tasarımları, know-how ve peştemaliye gibi sınav ve fikri mülkiyet hakları,

(e) doğal kaynaklar ile ilgili imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

3. "Gelirler" terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve özellikle, ancak bunlarla sınırlayıcı olmayacak şekilde kar, faiz ve temettüleri içerir.

1. Her bir Akit Taraf diğ er Akit Tarafın yatırımcılarını kendi ülkesinde yatırım yapmaları için teşvik edecek ve uygun koşulları yaratacak ve kanun ve yönetmelikleri çerçevesinde bu gibi yatırımları kabul edecektir.
2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları her zaman adil ve hakkaniyete uygun bir muameleye tabi tutulacak ve diğ er Akit Tarafın ülkesinde tam koruma ve güvenliğ iken yararlanacaktır. Hiç bir Akit Taraf makul olmayan ve ayrımcı tedbirlerle bu gibi yatırımların işletilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiç bir şekilde engel olmayacaktır.

Yatırımların Teşviki ve Korunması

MADDE 2

- (a) Türkiye Cumhuriyeti bakımından, ülkesi ve kara suları yanında uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, kullanılması ve korunması amaçlarıyla üzerinde yargılama yetkisine ve egemenlik haklarına sahip olduğ u deniz alanlarını ifade eder.
  - (b) Çek Cumhuriyeti bakımından, uluslararası hukuka göre, Çek Cumhuriyeti'nin üzerinde egemenlik, egemenlik hakları ve yargılama yetkisini kullandığı Çek Cumhuriyeti ülkesini ifade eder.
4. "Ülke" terimi :

MİLLÎ MUAMELE VE EN ÇOK KAYIRLIAN ULUS MUAMELESİ

MADDE 3

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde diğer Akit Taraf yatırımcılarının kurulmuş olan yatırım ve geliştirilmesine, hangisi daha elverişli ise, benzer durumlarda kendi yatırımcılarının yatırımlarına ve geliştirilmesine tanıdığı muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde adil ve hakkaniyete uygun muamele edecektir.

2. Her bir Akit Taraf kendi ülkesindeki diğer Akit Taraf yatırımcılarının, yatırımlarının işletilmesi, sürdürülmesi, kullanımı, faydalanılması veya elden çıkarılması bakımından adil ve hakkaniyete uygun ve kendi yatırımcılarına veya üçüncü bir ülkenin yatırımcılarına tanıdığı muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde, hangisi daha elverişli ise, o şekilde muamele edecektir.

3. Akit Tarafların ülkeye giriş, geçici ikamet ve yabancıların istihdamını konularındaki kanun ve yönetmeliklerine tabi olarak;

(a) Akit Taraflardan her birinin vatandaşlarının, kendilerinin veya kendilerini istihdam eden Akit Tarafın bir yatırımcısının gerekli miktarda sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesine girmesine ve kalmasına izin verilecektir.

(b) bir Akit Tarafın yürürlükteki kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak yasal şeklide kurulan ve diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımı olan şirketlere segitlikleri idari ve teknik personeli, milliyeti ne olursa olsun, istihdam etme izni verilecektir.

4. İşbu Maddenin Millî Muamele ve En Çok Kayırlıan Ulus Muamelesine dair hükümleri, bir Akit Tarafın bir gümruk birliği, ekonomik veya parasal birlik, bir ortak pazar veya serbest ticaret bölgesi üyesi olarak, yükümlülükleri gerçevesinde tanıdığı avantajlara uygulanmayacaktır.

3. Yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde savaşı, ayaklanma, iç karışıklık, veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımçıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tedbirler ile ilgili olarak, kendi yatırımlarına ya da herhangi bir ülke yatırımlarına uygulananan muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleyle tabii tutulacaktır.

2. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya duyurulduğu tarihten önceki gerçek piyasa değerine esit olacaktır. Tazminat gecikme olmaksızın ödenecek ve değiştirilebilir bir para birimi üzerinden serbestçe transfer edilebilir olacaktır. Gecikme olması halinde, ödeme faizi işlenecektir.

1. Yatırımlar, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde ve anında, yeterli, genel muamele prensiplerine uygun olarak yapılarak dışarıda kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan uygulamalara maruz bırakılmayacaktır.

Kamulaştırma ve Tazminat

MADDE 4

6. İşbu Anlaşmanın hükümleri, bir Akit Tarafı, tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenlemeden kaynaklanan ve bu gibi bir anlaşmanın tarafı olan Akit Tarafça sağlanan herhangi bir muameleyi, önceliği veya ayrıcalığı diğer Akit Tarafın yatırımlarına veya bu gibi yatırımların yatırımlarına veya getirilerine sağlamakta yükümlü olduğu şekilde yorumlanmayacaktır.

5. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, bir ortak pazar veya serbest ticaret bölgesi üyesi olarak yükümlülüklerinin bu gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, ortak pazar veya serbest ticaret bölgesinin bir üyesi olarak karşılıklı anlaşmasından kaynaklanan yükümlülükleri içerdiklerini kabul eder.

MADDE 5

Ülkesine İade ve Transfer

1. Avrupa Topluluğu'na kabul edilecek tedbirler saklı olmak üzere, her bir Akit Taraf bir yatırımla ilgili bütün transferlerin serbestçe ve gecikme olmaksızın kendi ülkesinden içeri ve dışarı yapılmasına iyi niyetle izin verecektir. Bu gibi transferler, sınırlayıcı olmamak şekilde, özellikle aşağıdakileri içine alır:

(a) gelirler,

(b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen kazançlar,

(c) Madde 4 gerçeğinde tazminat,

(d) yatırımlarla bağlantılı borjardan doğan ana para ve faiz ödemeleri,

(e) diğer Akit tarafın ülkesindeki bir yatırımın ilgili gelişme izni alınmış olan bir Akit tarafın vatandaşlarının elde ettikleri maaşlar, hatafaik ücretler ve diğer ödemeler,

(f) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Transferler, yatırımın yapılmış olduğu ya da yatırımcının rızası olması kaydıyla herhangi bir serbestçe değiştirilebilir para birimi üzerinden transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru esas alınarak yapılacaktır.

Akit Taraflar, iplerinden birinin isteği üzerine, işbu Anlaşma ile ilgili herhangi bir uyuşmazlığı engellemek veya gözlemek ya da Anlaşmanın yorumu veya uygulanması ile ilgili herhangi bir konuyu tartışmak üzere derhal danışmalarda bulunmaya rıza göstereceklerdir.

Danışma

MADDE 7

3. Bir Akit Taraf ile garantör veya sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 8'inci Maddesinin hükümlerine göre gzmlenecektir.

2. Garantör veya sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini ne sürme yetkilidir ve yatırım ile ilgili sorumlulukları da üstlenecektir. Halef olmayan haklar ve talepler yatırımcının orijinal haklarını ve taleplerini aşmayacaktır.

1. Eğer bir Akit Taraf yatırımcısının yatırım, ticari olmayan risklere karşı kanunî Akit Tarafca tanıacaktır. arasındaki diğer herhangi bir yasal işlemden kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer garantinin şartlarından, sigorta sözleşmesinden veya yatırımcı ile garantör bir sistem dahilinde sigorta edilmişse; garantörün veya sigortalayanın bir

Halefiyet

MADDE 6

MADDE 8

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın yatırımcısı arasındaki bir yatırım ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafa yazılı olarak bildirilecektir. Bildirim uyuşmazlıkla ilgili ayrıntılı bilgi içerecektir. Mümkün olduğunca, yatırımcı ile ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları iyi niyetle danışma ve müzakereler aracılığıyla çözmeye gayret edecektir.

2. Eğer uyuşmazlıklar 1'inci paragrafta bahsedilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı ay içerisinde bu şekilde çözümlenemezse, uyuşmazlık yatırımcının seçebileceği, aşağıdaki çözüm yollarına sunulabilecektir:

(a) uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın yetkili mahkemesi veya idare mahkemesi;

(b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir hakem mahkemesi, uyuşmazlığın tarafları bu kurallarda değişiklik yapmaya yazılı olarak karar verebilirler.

(c) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatanadaşları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID).

3. Tahkim Heyeti, hukuk temelinde, aşağıdaki sıra dahilinde hukukun tüm kaynaklarını dikkate alarak karar verecektir:

(a) işbu Anlaşmanın hükümleri;

(b) Akit Taraflar arasındaki diğer ilgili Anlaşmalar;

(c) kanunlar ihlali ile ilgili kurallar da dahil olmak üzere, sözkonusu yatırım ülkesinde yapılmış olan Akit Tarafın ulusal kanunları ve yönetmelikleri;

(d) yatırım ile ilgili özel anlaşmaların hükümleri.

4. Bu Madde'nin 2'inci paragrafının hükümlerine bakılmaksızın;

a) 2'inci Madde gerçevesinde, yalnızca ilgili mevzuatına uygun olarak yapılmış veya onaylanmış ve etkin olarak kurulmuş yatırımlardan kaynaklanan uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Taraflarca üzerinde uzlaşılan diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir;

b) gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar tamamen ev sahibi Akit Tarafın ulusal mahkemelerinin yetkisi altındadır ve bu nedenle Yatırım Uyuşmazlıkları Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) ya da diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulamaz; ve

c) "Devletler ile diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin 64'üncü Maddesi ile ilgili olarak:

Türkiye Cumhuriyeti, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin yorumu ya da uygulanmasıyla ilgili olarak Akit Taraflar arasında ortaya çıkmış ve görüşmeler yoluyla çözümlenmemiş herhangi bir uyuşmazlığın Uluslararası Adalet Divanı'na götürülmesini kabul etmeyecektir.

5. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit taraf verilen kararları kendi kanunları gerçevesinde yerine getirecektir.

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

MADDE 9

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi gözömlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içerisinde yukarıda geçen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli tahkim heyetine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren üç ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Tarafların belirtilen süre içinde hakemi tayin etmemesi halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını isteyebilir.

3. Eğer her iki hakem atamalarından sonraki iki ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. Eğer, bu Madde'nin 2'inci ve 3'üncü paragraflarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu olan görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Tarafların vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçtiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Heyeti, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçtiği tarihten itibaren sekiz ay içerisinde bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak, ve tahkim heyeti, hangisi daha sonra gerçekleştirirse, duruşmaların bittiği tarihten veya son beyanlardan sonra üç ay içinde karara varacaktır.

7. Tahkim Heyeti oy gokuğu ile karara varacaktır. Karar Akit Taraflar için nihai ve bağlayıcı olacaktır.

8. Her bir Akit Taraf kendi üyesinin ve tahkim duruşmalarındaki temsilinin masraflarını üstlenecektir; Başkanın masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine razı karar verebilir.

9. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 8'inci Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeyse, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE 10

Önemli Güvenlik Hakları

1. İşbu Anlaşma Akit Taraflardan her birinin:

- (a) kamu düzeninin korunması,
- (b) uluslararası barış veya güvenliğinin korunması veya yeniden tesisine yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesi, veya
- (c) Akit Tarafın bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, ortak pazar veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden kaynaklanan haklarını iğerebilecek önemli güvenlik haklarının korunması için gerekli tedbirleri almasını engellemez.

2. İşbu Madde'nin 1(c) paragrafına uygun olarak, Akit Taraflardan birinin, diğer Akit Tarafa karşı kendisinin bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya bir serbest ticaret bölgesine üyeliğinden kaynaklanan haklarına dayanan herhangi bir eylemde bulunması veya tedbir almaması durumunda, kendisine karşı bu gibi eylemler veya tedbirler alınan diğer Akit Taraf karşılıklılık ilkesi çerçevesinde ilk Akit Tarafa karşı benzer eylemlerde bulunabilir veya tedbirler alabilir. Böyle bir durumda, bu gibi tedbirlerden etkilenen ilk Akit Tarafın yatırımcıları bu gibi tedbirler neticesinde gördükleri zararların tazmini amacıyla işbu Anlaşmanın 8'inci Maddesi çerçevesinde uluslararası tahkim başvurmazlar.

MADDE 11

Uygulama Kapsamı

İşbu Anlaşma'nın hükümleri bir Akit Taraf yatırımcıları tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde gelecekte yapılacak yatırımlar yanında işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte Akit Tarafların kanunlarına uygun olarak mevcut bulunan yatırımlara da uygulanır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma'nın hükümleri, Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce meydana gelmiş olaylardan kaynaklanan hak talepleri veya Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce gözüme kavuşturulmuş taleplere uygulanmaz.

MADDE 12

Yürürlüğe Girme, Süre ve Fesih

1. Her bir Akit Taraf, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi ülkesinde gerekli görülen anayasal gerekliliklerin tamamlanmasını yazılı olarak diğerine bildirecektir. İşbu Anlaşma iki bildirim sonuncusundan sonra altmışinci günde yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacaktır ve işbu Madde'nin 2. paragrafınca yürürlükten kaldırılmadığı sürece yürürlükte kalmaya devam edecektir.

2. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa bir yıl öncesinden yazılı bildirimde bulunarak, ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra herhangi bir zamanda İşbu Anlaşmayı feshedebilir.

3. İşbu Anlaşma Akit Taraflar arasındaki yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Bu gibi bir değişiklik, her bir Akit Tarafın diğerine böyle bir değişikliğin yürürlüğe girmesi için gereken tüm dahili işlemleri tamamladığını bildirildiğinde yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın fesih tarihi öncesinde yapılan veya edinilen ve bu Anlaşma'nın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlar hususunda, işbu Anlaşmanın 1-11 Maddelerinin hükümleri fesih tarihinden itibaren bir on yıl daha geçerli olmaya devam edecektir.

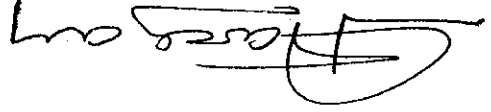
5. İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte, 30 Nisan 1992 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Çek ve Slovak Federal Cumhuriyeti arasında Yatırımların Karşılıklı Tesviki ve Korunması Anlaşması" yürürlükten kalkar.

İşbu Anlaşmayı Tarafların yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamıştır. Prag'da 29 Nisan 2009 tarihinde Türkçe, Çek ve İngilizce dillerinde, eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Yorumda farklılık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

Koray TARGAY
Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi

ÇEK CUMHURİYETİ
ADINA

Eva FILIP
Çek Cumhuriyeti Büyükelçisi

